

Bruxelles, 15 decembrie 2021
(OR. en)

14964/21

COEST 327

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Declarație comună a Summitului Parteneriatului Estic (Bruxelles, 15 decembrie 2021)

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor Declarația comună a celui de al șaselea Summit al Parteneriatului Estic, astfel cum a fost convenită de participanții la summit la 15 decembrie 2021, la Bruxelles.

Declarație comună a Summitului Parteneriatului Estic**„Redresare, reziliență și reformă”****Bruxelles, 15 decembrie 2021**

Șefii de stat sau de guvern din Republica Armenia, Republica Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova și Ucraina, reprezentanții Uniunii Europene și șefii de stat sau de guvern ai statelor membre ale acesteia s-au reunit la Bruxelles la 15 decembrie 2021. Președintele Parlamentului European și reprezentanții Comitetului Regiunilor, Comitetului Economic și Social European, Băncii Europene de Investiții și Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Conferinței autorităților locale și regionale din Parteneriatul estic și Adunării Parlamentare Euronest au contribuit de asemenea la summit.

1. Ne-am reunit pentru a reafirma angajamentul nostru ferm față de Parteneriatul nostru estic strategic, ambițios și orientat spre viitor, care rămâne ferm ancorat în valori fundamentale comune, în interese reciproce, într-o însușire în comun a proceselor, precum și în responsabilitate, incluziune, diferențiere și răspundere reciprocă. Ca dimensiune specifică a politicii europene de vecinătate, parteneriatul nostru permite apropierea dintre Uniunea Europeană și partenerii săi est-europeni. Acesta urmărește să promoveze stabilitatea, prosperitatea și cooperarea reciprocă, să înregistreze progrese în ceea ce privește angajamentul nostru față de reformele necesare și să abordeze provocările globale și regionale cu care ne confruntăm, în beneficiul tuturor cetățenilor noștri.

VALORI

2. Simțim datoria să ne onorăm hotărârea comună de a consolida în continuare democrația și statul de drept în societățile noastre. Protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, promovarea societăților favorabile incluziunii și a egalității de gen, precum și respectarea deplină a principiilor și a normelor de drept internațional rămân pietrele de temelie ale parteneriatului nostru și stau la baza activității noastre comune în toate domeniile prioritare. Uniunea Europeană își menține angajamentul față de sprijinul pe care îl acordă integrității teritoriale – în limitele frontierelor recunoscute pe plan internațional –, independenței și suveranității tuturor partenerilor estici, cu respectarea obiectivelor și a principiilor consacrate în Carta ONU, în Actul final de la Helsinki din 1975 și în Carta de la Paris din 1990, precum și prin aderarea la aceste obiective și principii, care au o importanță fundamentală pentru viziunea noastră comună asupra unei Europe pașnice și nedivizate.
3. Ne reconfirmăm angajamentele asumate în cadrul summiturilor anterioare și al acordurilor bilaterale, precum și hotărârea noastră de a continua aceste angajamente. Pe această cale, agenda noastră ambițioasă de reforme și cooperarea consolidată rămân condiții necesare pentru progres și sprijin: creșterea prosperității și promovarea păcii, a stabilității, a durabilității și a rezilienței în regiune, în special în contextul pandemiei de COVID-19. Cooperarea și sprijinul nostru vor viza în special realizarea principalelor obiective de politică mondială, inclusiv a Acordului de la Paris privind schimbările climatice, precum și a Agendei 2030 a ONU și a obiectivelor sale de dezvoltare durabilă.
4. Suntem în continuare profund preocupați de destabilizarea continuă și de încălcările persistente ale principiilor dreptului internațional în multe părți ale regiunii Parteneriatului estic, care reprezintă o amenințare la adresa păcii, a securității și a stabilității. Solicităm reînnoirea eforturilor de promovare a rezolvării pașnice a conflictelor nerezolvate din regiunea Parteneriatului estic pe baza principiilor și a normelor de drept internațional. Soluționarea pașnică a conflictelor, instaurarea unui climat de încredere și relațiile de bună vecinătate sunt esențiale pentru dezvoltarea economică și socială și pentru cooperare. Salutăm eforturile depuse de UE, precum și sporirea implicării și a rolului acesteia în prevenirea și soluționarea conflictelor și în consolidarea încrederii, în cadrul sau în sprijinul actualelor formate și procese de negociere convenite, inclusiv prin prezența pe teren, atunci când este cazul.

5. Sfera de acoperire și profunzimea cooperării noastre sunt determinate de acordurile noastre respective și vor continua să fie modelate de ambițiile și nevoile UE și ale partenerilor săi, precum și de ritmul și calitatea reformelor. Suntem conștienți de faptul că condiționalitatea UE și abordarea sa bazată pe stimulente („mai mult pentru mai mult” și „mai puțin pentru mai puțin”) vor continua să fie în avantajul partenerilor care se implică în cea mai mare măsură în punerea în aplicare a reformelor.
6. Reafirmăm dreptul suveran al fiecărui partener de a alege nivelul de ambiție și obiectivele la care aspiră în relațiile sale cu Uniunea Europeană. Subliniem că acesta este un parteneriat constructiv, care nu este îndreptat împotriva nimănui, ci este menit să contribuie la un climat de pace și prosperitate pentru toate țările din vecinătate. Parteneriatul estic va rămâne favorabil incluziunii și flexibil, permițând abordarea în comun a provocărilor regionale și mondiale comune într-o gamă largă de domenii, inclusiv prin intensificarea cooperării și a schimburilor sectoriale. Subliniem în acest sens obiectivul nostru special de a consolida și de a sprijini cooperarea regională în regiunea Parteneriatului estic, inclusiv de a întări legăturile și conectivitatea transporturilor.

PARTENERIAT

7. Salutăm intrarea deplină în vigoare a acordurilor de asociere și a zonelor de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare cu Georgia, cu Republica Moldova și cu Ucraina, cu aceasta din urmă ca urmare a deciziei din decembrie 2016 a șefilor de stat sau de guvern ai UE.

8. În acest context, recunoaștem aspirațiile europene ale partenerilor vizați, precum și alegerea europeană asumată de aceștia, astfel cum se prevede în acordurile de asociere. Acordurile prevăd accelerarea asocierii politice și a integrării economice cu Uniunea Europeană. Salutăm progresele înregistrate până în prezent și încurajăm punerea deplină în aplicare a acestor acorduri de asociere și a zonelor de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare aferente. Amintim că punerea în aplicare efectivă a acordurilor de asociere și a zonelor de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare corespunzătoare acestora, corelată cu procesul mai amplu de apropiere a reglementărilor și reformele necesare aferente, contribuie la stabilirea condițiilor pentru consolidarea relațiilor economice și comerciale cu UE în direcția continuării integrării economice treptate pe piața internă a Uniunii Europene, astfel cum se prevede în acordurile de asociere. UE își menține angajamentul de a sprijini în această privință eforturile partenerilor asociați.
9. UE și partenerii interesați salută intrarea în vigoare a Acordului de parteneriat cuprinzător și consolidat dintre UE și Armenia în martie 2021, precum și progresele înregistrate până în prezent și încurajează punerea deplină în aplicare a acestuia, care va conduce la un nou nivel de parteneriat.
10. UE și partenerii interesați salută progresele înregistrate în cadrul negocierilor în curs dintre UE și Azerbaidjan cu privire la un nou acord cuprinzător.
11. UE regretă decizia autorităților belaruse de a-și suspenda participarea la Parteneriatul estic și așteaptă cu interes reluarea cooperării cu acestea de îndată ce vor fi create condițiile necesare pentru o tranziție democratică pașnică în vederea elaborării unei agende comune bazate pe valori comune și pe interese partajate. Între timp, UE continuă să dialogheze cu cetățenii, cu societatea civilă și cu mass-media independentă din Belarus, susținându-i. Planul cuprinzător de sprijin economic pentru un Belarus democratic, în valoare de până la 3 miliarde EUR, reflectă angajamentul UE de a sprijini alegerea democratică a poporului belarus. Reiterând declarațiile anterioare, UE condamnă instrumentalizarea migranților și a refugiaților de către autoritățile belaruse, precum și toate incidentele de instrumentalizare a migranților în scopuri politice.

12. În concordanță cu principiul diferențierii și cu cel al incluziunii, UE recunoaște inițiativa trioului de parteneri asociați, Georgia, Republica Moldova și Ucraina, de a consolida cooperarea cu UE și ia act de coordonarea sporită între aceștia cu privire la chestiuni de interes comun legate de punerea în aplicare a acordurilor de asociere și a zonelor de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare, precum și cu privire la cooperarea în cadrul Parteneriatului estic. În acest context, pe baza progreselor înregistrate până în prezent, în cadrul discuțiilor comune privind reforme legate de asociere, pentru a facilita punerea în aplicare deplină a acordurilor de asociere/a zonelor de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare, UE și toți partenerii interesați vor explora opțiuni pentru o cooperare sectorială consolidată, inclusiv în următoarele domenii, însă fără a se limita la acestea: dubla tranziție verde și digitală, conectivitatea, securitatea energetică, justiția și afacerile interne, comunicarea strategică și îngrijirile de sănătate. În același timp, UE continuă să sublinieze importanța principiului incluziunii, oferind un acces egal la oportunități și resurse pentru toți partenerii interesați.
13. Rămânem deschiși la examinarea posibilității de a coopera cu țări terțe de la caz la caz, pe baza valorilor comune, inclusiv în complementaritate cu alte formate regionale, cum ar fi Sinergia Mării Negre, atunci când o astfel de participare ar contribui la obiectivele Parteneriatului estic și le-ar conferi acestora valoare adăugată.

REZILIENȚĂ ȘI PROSPERITATE

14. Vom urmări consolidarea cooperării noastre, inclusiv pe baza comunicării comune intitulate „Politica privind Parteneriatul estic după 2020: Consolidarea rezilienței – un parteneriat estic care dă rezultate pentru toți”¹ și ca urmare a consultării cuprinzătoare cu statele membre, țările partenere din est și alte părți interesate din cadrul Parteneriatului estic, precum și a contribuțiilor din partea acestora. Consolidarea rezilienței rămâne obiectivul nostru principal de politică în cadrul agendei noastre de „redresare, reziliență și reformă”, structurată în jurul a doi piloni: guvernanta și investițiile. Salutăm setul de priorități concrete pentru perioada de după 2020 rezumate în anexă și subliniem, în special, accentul pus pe generarea de beneficii concrete pentru cetățeni. Noua agendă va fi susținută de Planul economic și de investiții regional în valoare de 2,3 miliarde EUR, care are potențialul de a mobiliza până la 17 miliarde EUR în investiții publice și private pentru regiune, care stă la baza viitoarei agende. Acest plan de investiții multinațional și multisectorial este în beneficiul întregii regiuni a Parteneriatului estic. Recunoscând provocările nesoluționate, subliniem că progresele susținute în materie de reforme înregistrate în țările partenere și monitorizarea acestora, în strânsă coordonare cu statele membre ale UE, în special în domeniile valorilor fundamentale comune și guvernantei, statului de drept, reformei sectorului justiției și combaterii corupției, sunt în continuare esențiale pentru atingerea obiectivelor Parteneriatului estic și pentru punerea în aplicare cu succes a agendei acestuia, inclusiv a Planului economic și de investiții. Sprijinul UE va reflecta condiționalitatea sa, precum și abordarea bazată pe stimulente și va fi condiționat de punerea în aplicare a reformelor convenite. Acest lucru va influența reformele structurale, în special în ceea ce privește statul de drept, reforma justiției și combaterea corupției.

¹ JOIN(2020) 7 final, 18.3.2020.

15. Pentru a consolida reziliența, ne vom concentra pe consolidarea statului de drept, pe instituirea unei administrații publice eficiente, transparente și responsabile la toate nivelurile de guvernare, pe combaterea fraudei, a corupției, a criminalității economice și a criminalității organizate și pe consolidarea securității, precum și a rezilienței cibernetice, inclusiv în ceea ce privește amenințările cibernetice și hibride. Subliniem importanța îmbunătățirii, după caz, a dialogului privind securitatea și a cooperării în domeniile PSAC și salutăm în acest sens contribuția valoroasă a partenerilor la misiunile și la operațiile UE, precum și sprijinul UE în cadrul Instrumentului european pentru pace (IEP). Se va promova convergența treptată în domeniul politicii externe și de securitate, în conformitate cu angajamentele asumate de parteneri față de UE. De asemenea, reconfirmăm importanța consolidării comunicării strategice pentru construirea rezilienței, inclusiv importanța combaterii dezinformării și a manipulării informațiilor, și solicităm abordări mai solide și mai strategice, precum și o cooperare îmbunătățită între UE și partenerii estici. Subliniem importanța unui mediu mediatic funcțional și a libertății de exprimare, recunoscând necesitatea unui sprijin sporit pentru mass-media independentă. Parteneriatul va acționa pentru a consolida mediul favorabil societății civile, participarea tinerilor – astfel cum s-a subliniat cu ocazia celui de al cincilea Forum al Tineretului din cadrul Parteneriatului estic care a avut loc în Slovenia în noiembrie 2021 –, reforma educației, mass-media independentă și democrația, pentru a evita retorica inflamatoare și acțiunile provocatoare, pentru a promova și integra egalitatea de gen, pentru a proteja drepturile omului, pentru a întări reziliența în materie de sănătate și pentru a îmbunătăți mobilitatea legală și a forței de muncă în concordanță cu competențele naționale, abordând în același timp, în comun, migrația ilegală.

16. Ne vom concentra de asemenea pe consolidarea rezilienței economice prin intermediul promovării comerțului și al integrării economice, al investițiilor și al accesului la finanțare, precum și al unei conectivități îmbunătățite în domeniul transporturilor, dar și prin intermediul investițiilor în capital uman și în societăți bazate pe cunoaștere. În acest sens, UE și partenerii interesați salută recenta semnare a acordurilor privind spațiul aerian comun cu Armenia și Ucraina. De asemenea, UE și partenerii interesați salută acordurile cu Armenia, Georgia, Republica Moldova și Ucraina pentru asocierea acestora la programul Orizont Europa. UE și partenerii interesați salută finalizarea proiectului privind coridorul sudic al gazelor, care a contribuit la diversificarea surselor de gaze și a rutelor de aprovizionare a UE. Astfel cum s-a confirmat în cadrul celei de a 3-a reuniuni ministeriale privind mediul și schimbările climatice care a avut loc în Portugalia în iunie 2021, vom depune eforturi pentru a spori reziliența în materie de mediu și climă promovând tranziția verde prin investiții și prin cooperare în ceea ce privește economia circulară, creșterea verde, adaptarea la schimbările climatice și consolidarea biodiversității. UE sprijină intensificarea eforturilor depuse de țările partenere în vederea atingerii neutralității climatice în 2050 prin eliminarea treptată a cărbunelui și prin creșterea nivelului de ambiție al contribuțiilor stabilite la nivel național și vom colabora în vederea accelerării punerii în aplicare a acestora, în conformitate cu angajamentele asumate în cadrul COP26. De asemenea, ne vom uni forțele pentru a accelera procesul tranziției energetice în vederea reducerii amprente de carbon și a consolidării în continuare a dezvoltării durabile incluzive în sectorul energetic, în conformitate cu Strategia uniunii energetice europene, acolo unde este cazul. Ne vom intensifica eforturile pentru consolidarea securității energetice în circumstanțe în schimbare și pentru prevenirea utilizării gazului ca armă sau ca pârgă geopolitică. Securitatea nucleară va fi de asemenea consolidată. Vom accelera tranziția către o mobilitate durabilă și inteligentă. În plus, vom urmări accelerarea transformării digitale, inclusiv a investițiilor în infrastructura digitală și în e-guvernare. Pe baza acordului regional privind roamingul, vom analiza în continuare posibilitatea unui spațiu comun de roaming internațional, inclusiv reducerea viabilă din punct de vedere economic a tarifelor de roaming între UE și partenerii estici.

SOLIDARITATE

17. Criza climatică, precum și provocările în materie de mediu și energie impun realizarea de acțiuni urgente de către toate părțile. Amintim că redresarea socioeconomică după criza provocată de pandemia de COVID-19 și dezvoltarea pe termen mai lung oferă o oportunitate de a consolida reziliența prin investiții în conectivitatea durabilă și prin accelerarea tranziției verzi și a celei digitale în cadrul unei abordări la nivelul întregii economii, fără a lăsa pe nimeni în urmă. Ne angajăm să realizăm toate acestea cu scopul de a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională și de a crea oportunități de angajare decente, continuând totodată tranziția către economii neutre din punct de vedere climatic, circulare și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor până în 2050.
18. Suntem solidari în fața pandemiei de COVID-19, care reprezintă o provocare fără precedent pentru sistemele de sănătate, economiile și societățile noastre. Ca urmare a pachetului de sprijin rapid „Echipa Europa”, în valoare de peste 2,5 miliarde EUR, mobilizate din 2020, recunoaștem angajamentul continuu al UE și al statelor sale membre de a sprijini țările partenere în combaterea pandemiei și în procesul de vaccinare, de a combate dezinformarea având ca țintă vaccinurile și de a promova reziliența pe termen mai lung în materie de sănătate. Salutăm faptul că peste 13 milioane de doze de vaccin au fost donate țărilor partenere prin intermediul mecanismului COVAX și al Mecanismului UE pentru partajarea vaccinurilor și apreciem sprijinul suplimentar din partea UE în cadrul inițiativei „Echipa Europa” privind partajarea vaccinurilor anti-COVID-19 pentru Parteneriatul estic, care, conform estimărilor, va stimula și alte livrări în lunile următoare. Salutăm recunoașterea reciprocă a certificatelor digitale privind COVID-19 instituită pentru Armenia, Georgia, Republica Moldova și Ucraina și, în curând, pentru Azerbaidjan, care permite călătorii mai sigure și mai ușoare către și dinspre UE. Lansăm un apel la solidaritate mondială, la o cooperare internațională intensificată și la un multilateralism eficace pentru a limita, a atenua și a depăși pandemia și consecințele acesteia, care, împreună cu continuarea eforturilor de vaccinare, inclusiv prin contribuția la asigurarea unui acces echitabil la vaccinuri la nivel mondial și prin campanii eficace de vaccinare, sunt esențiale pentru a înfrânge virusul.

ASUMAREA ÎN COMUN A RESPONSABILITĂȚII

19. Solicităm consolidarea asumării în comun a responsabilității și reafirmăm importanța implicării incluzive a tuturor părților societății, subliniind necesitatea de a se colabora și mai mult cu societatea civilă, în special cu tinerii, și promovând egalitatea de gen, toleranța și dialogul intercultural. Cooperarea cu societatea civilă, inclusiv prin intermediul Forumului societății civile din cadrul Parteneriatului estic, precum și al unei informări extinse și al unui sprijin dedicat organizațiilor societății civile locale și partenerilor sociali, rămâne o parte integrantă a acestui parteneriat. Confirmăm importanța dimensiunii multilaterale a cooperării în cadrul Parteneriatului estic și lansăm un apel la efectuarea de lucrări suplimentare de îmbunătățire a arhitecturii actuale, astfel încât aceasta să se adapteze la noile priorități și să devină mai flexibilă și mai eficientă. Salutăm și dorim să încurajăm în continuare rolul Adunării Parlamentare Euronest, al Conferinței autorităților locale și regionale din Parteneriatul estic (CORLEAP), precum și al altor părți interesate importante, inclusiv Forumul societății civile din cadrul Parteneriatului estic, și salutăm colaborarea mai sistematică cu grupurile de reflecție și cu instituțiile financiare europene și internaționale.
20. Așteptăm cu interes următorul summit al Parteneriatului estic, din 2023, care va fi prima etapă de referință pentru evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a noii generații de priorități și obiective.

Prioritățile Parteneriatului estic după 2020

Astfel cum se prevede la punctul 14 din declarația comună, prezenta anexă sintetizează obiectivele și țintele de politică pentru agenda Parteneriatului estic pentru perioada post-2020 pe baza comunicării comune intitulată „Politica privind Parteneriatul estic după 2020: Consolidarea rezilienței – un parteneriat estic care dă rezultate pentru toți”², a documentului de lucru comun al serviciilor Comisiei intitulat „Redresare, reziliență și reformă: prioritățile Parteneriatului estic după 2020”³ și ca urmare a consultării cuprinzătoare cu statele membre, țările partenere din est și alte părți interesate din cadrul Parteneriatului estic, precum și a contribuțiilor din partea acestora.

Aceste obiective și ținte de politică sunt structurate în jurul a doi piloni: (1) guvernanta și (2) investițiile (care vor fi sprijinite prin Planul economic și de investiții cu inițiative emblematice specifice fiecărei țări în cadrul cărora se va avansa împreună cu fiecare dintre țările partenere). Această agendă cuprinzătoare bazată pe respectarea democrației, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și pe egalitatea de gen va fi sprijinită prin instrumentele și modalitățile de sprijin ale UE, inclusiv prin Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCICI) – „Europa globală”.

O arhitectură simplificată pentru cooperarea multilaterală din cadrul Parteneriatului estic va monitoriza punerea în aplicare a agendei comune de redresare, reziliență și reformă într-un mod orientat spre rezultate, cuprinzător și sistematic. Punerea în aplicare a viitoarei agende va asigura asumarea în comun a responsabilității și angajamentul comun, precum și complementaritatea cu prioritățile bilaterale. Aceasta va fi adaptată la nevoile și interesele fiecărei țări partenere, în conformitate cu principiile politicii privind Parteneriatul estic. Țintele propuse sunt orientative și se bazează pe estimări și pe rezultatele anterioare.

1. Pilonul de guvernanta

Agenda propusă în cadrul pilonului de guvernanta include următoarele priorități și acțiuni:

² JOIN(2020) 7 final, 18.3.2020.

³ SWD(2021) 186 final, 2.7.2021.

Împreună pentru instituții responsabile, statul de drept și securitate

1. Buna guvernanță la toate nivelurile este esențială pentru a asigura încrederea cetățenilor în guvernele lor. Statul de drept, politicile anticorupție de succes, lupta împotriva criminalității organizate și consolidarea securității sunt piatra de temelie a unor democrații incluzive și participative funcționale și a unor societăți puternice și reziliente. Acestea sunt condiții prealabile semnificative pentru o dezvoltare economică și socială durabilă a țărilor partenere.
2. În ceea ce privește reforma sistemului judiciar, accentul se va pune pe alinierea sistemelor judiciare și a cadrelor legislative ale țărilor partenere la standardele europene, pentru a se asigura o justiție transparentă, independentă, responsabilă, eficientă și profesionistă pentru cetățeni. Îmbunătățirea măsurării, a monitorizării și a raportării cu privire la reforma justiției, protejarea autonomiei serviciilor de urmărire penală, îmbunătățirea gestionării cauzelor și înființarea sau consolidarea instituțiilor de formare independente vor contribui la realizarea acestui obiectiv.
3. Pentru a se obține o administrație publică responsabilă, transparentă și eficientă la toate nivelurile, sunt avute în vedere atât înființarea unei academii de administrație publică a Parteneriatului estic, cât și consolidarea sistemului UE de observare la locul de muncă, precum și promovarea egalității de gen și a accesului egal la resurse prin recurgerea în mod sistematic la abordarea integratoare a egalității de gen și la integrarea dimensiunii de gen în buget. Vor fi sprijinite eforturile de descentralizare care consolidează autonomia locală și regională. Guvernanța, transparența și responsabilitatea finanțelor publice vor fi consolidate. Elaborarea și difuzarea de statistici independente, fiabile, comparabile, care să integreze dimensiunea de gen și să fie defalcate pe sexe vor sprijini țările partenere în elaborarea de politici bazate pe date concrete.

4. Existența unor declarații de avere verificabile ale funcționarilor publici reprezintă un obiectiv important în combaterea fraudei, a corupției și a criminalității economice. Vor fi elaborate și consolidate în continuare cadrele strategice, juridice și instituționale de prevenire și de combatere a fraudei și a corupției, în conformitate cu standardele europene și internaționale, inclusiv cu obligațiile asumate în temeiul Convenției ONU împotriva corupției. Calitatea achizițiilor publice va fi îmbunătățită prin adoptarea unei legislații în conformitate cu standardele UE și prin punerea în aplicare a unor mecanisme pentru asigurarea unei mai mari transparențe și a controlului public. Sunt necesare cadre solide și eficiente de investigație financiară, de combatere a spălării banilor, de recuperare a activelor și de proprietate efectivă. Va fi încurajată o cooperare rapidă și eficace între țările partenere și organismele relevante ale UE, cum ar fi Eurojustul, Europolul, Parchetul European și Oficiul European de Luptă Antifraudă.
5. În ceea ce privește combaterea criminalității organizate și consolidarea securității, vor fi consolidate cooperarea și schimbul de informații cu organismele relevante ale UE privind asigurarea respectării legii, răspunsul în situații de urgență, drogurile și toxicomania și va fi îmbunătățită capacitatea de evaluare a amenințărilor. Vor fi abordate provocările și amenințările comune în materie de securitate, inclusiv prin intermediul Platformei multidisciplinare europene împotriva amenințărilor infracționale (EMPACT); în plus, va fi introdusă și aplicată după caz metodologia de evaluare a amenințării pe care o reprezintă formele grave de criminalitate și criminalitatea organizată (SOCTA) și vor fi instituite sau consolidate observatoarele naționale pentru droguri și sistemele de alertă timpurie. Eforturile de combatere a traficului de persoane vor fi intensificate, acordându-se o atenție deosebită femeilor și copiilor. Va fi îmbunătățită capacitatea de a combate contrabanda pe scară largă cu toate tipurile de mărfuri, cu un accent deosebit pe criminalitatea organizată și securitatea produselor.

6. Vor fi sprijinite promovarea rezolvării pașnice a conflictelor nesoluționate, prevenirea conflictelor, consolidarea încrederii și eforturile de reconciliere. Vor fi consolidate asistența pentru populațiile afectate de conflicte și rolul femeilor și al tinerilor în menținerea păcii. Vor fi de asemenea consolidate cooperarea și dialogurile în materie de securitate și cooperarea practică în cadrul politicii de securitate și apărare comune (PSAC) în conformitate cu Pactul privind PSAC civilă, precum și contribuțiile partenerilor la misiunile și operațiile civile și militare europene și sprijinul acordat prin Instrumentul european pentru pace (IEP), după caz. Va avea loc o facilitare a schimbului de experiență și a partajării de cunoștințe între UE și țările partenere; în plus, se vor pune la dispoziție oportunități de formare și de consolidare a capacităților cu privire la contracararea amenințărilor hibride și la securitatea cibernetică, acestea putând să includă exerciții de simulare cu partenerii interesați. Cooperarea continuă în domeniul protecției civile și al gestionării riscurilor de dezastre prin intermediul mecanismului de protecție civilă al UE va fi esențială pentru îmbunătățirea prevenirii, a pregătirii și a răspunsului în cazul dezastrelor naturale și al celor provocate de om.
7. În ceea ce privește reziliența cibernetică și criminalitatea informatică, obiectivul principal este asigurarea unui cadru consolidat pentru identificarea și evaluarea amenințărilor hibride, împreună cu consolidarea capacităților partenerilor de a combate criminalitatea informatică și de a spori reziliența cibernetică, pe baza Convenției de la Budapesta a Consiliului Europei drept cadru de referință. Acest lucru se va realiza prin îmbunătățirea alinierii la cadrele juridice, instituționale și de politică în materie de criminalitate informatică ale UE, prin derularea de programe de formare privind criminalitatea informatică și probele digitale, prin dublarea operațiunilor relevante pentru criminalitatea informatică care implică țări partenere și prin introducerea metodologiei Europolului de evaluare a amenințării pe care o reprezintă criminalitatea organizată online, după caz.

Împreună pentru societăți reziliente, egale din punctul de vedere al genului, echitabile și favorabile incluziunii

8. Promovarea unui mediu propice pentru societatea civilă, inclusiv pentru partenerii sociali, va implica acordarea de sprijin din partea UE unui număr de 2 500 de organizații locale ale societății civile, precum și acordarea de sprijin în domenii noi, cum ar fi inovarea socială, economia socială și antreprenoriatul social. Un sprijin special va fi oferit organizațiilor care își desfășoară activitatea în afara capitalelor, în regiunile afectate de conflicte în limbile locale, precum și organizațiilor de femei. Numărul tinerilor ambasadori europeni va fi dublat, se va consolida crearea de rețele între consiliile naționale de tineret și alte organizații de tineret reprezentative, iar cooperarea culturală și dialogul intercultural vor fi întărite.

9. Canalele mediatice independente care produc conținut divers, de înaltă calitate și bazat pe fapte, inclusiv în limbile naționale și locale, vor fi sprijinite de UE în scopul responsabilizării guvernelor și al contribuiri la combaterea dezinformării. De asemenea, va fi promovat un mediu de reglementare îmbunătățit pentru o mass-media independentă, fiabilă și credibilă. Competențele în domeniul mass-mediei, al informării și al alfabetizării digitale, precum și abilitățile de gândire critică vor fi consolidate pentru a proteja cetățenii împotriva dezinformării.
10. Se va promova democrația pluralistă, favorabilă incluziunii, participativă și reprezentativă, în conformitate cu standardele OSCE și ale Consiliului Europei, se va îmbunătăți controlul parlamentar, se va promova pluralismul politic și se vor aborda provocările digitale cu care se confruntă procesele democratice.
11. În ceea ce privește protecția drepturilor omului, în concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, acestea vor fi apărate cu fermitate, ceea ce include recunoașterea faptului că sunt universale, indivizibile și interdependente și trebuie aplicate fără nicio formă de discriminare. În acest context, va fi recunoscut și protejat rolul apărătorilor drepturilor omului în susținerea acestor drepturi. Executarea la timp a hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului va fi esențială. Cadrele juridice pentru protecția minorităților ar trebui să fie protejate și dezvoltate în continuare. În plus, luând act de Comunicarea comună a Comisiei Europene și a Înalțului Reprezentant privind cel de al treilea Plan de acțiune pentru egalitatea de gen (GAP), egalitatea de gen și capacitarea femeilor vor fi promovate în toate domeniile de politică, inclusiv măsurile de deblocare a potențialului femeilor pe piața forței de muncă, prin combaterea segregării ocupaționale și sectoriale și prin eliminarea diferențelor de remunerare între femei și bărbați. Femeile-antreprenor vor beneficia de mai multe oportunități de formare, iar 40 % din totalul împrumuturilor pentru IMM-uri realizate cu sprijinul UE vor viza întreprinderi conduse de femei. Aproape toate investițiile UE vor avea un obiectiv important în materie de egalitate de gen. Aderarea la Convenția de la Istanbul a Consiliului Europei privind violența împotriva femeilor este în continuare deschisă. În ceea ce privește respectarea drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale – astfel cum sunt consacrate în convențiile ONU și ale Consiliului Europei și în protocoalele aferente –, dialogul substanțial cu reprezentanții persoanelor care aparțin minorităților și cooperarea strânsă cu Comisia de la Veneția cu privire la legislația conexă vor fi continuate.

12. În ceea ce privește mobilitatea, regimurile de scutire de viză existente ar trebui să continue să funcționeze în mod efectiv, asigurând punerea în aplicare continuă a criteriilor de referință privind liberalizarea vizelor. Ar putea fi avute în vedere noi dialoguri privind liberalizarea vizelor atunci când sunt îndeplinite condițiile necesare. Ar trebui asigurată punerea în aplicare a acordurilor de facilitare a eliberării vizelor și a acordurilor de readmisie cu partenerii relevanți. Va fi continuată abordarea provocărilor legate de migrație, inclusiv combaterea migrației ilegale și tratarea chestiunii cererilor de azil nefondate, precum și îmbunătățirea returnării și a readmisiei și promovarea migrației legale, inclusiv prin parteneriate în materie de migrație și mobilitate, în conformitate cu competențele naționale. Consolidarea capacităților va fi îmbunătățită, inclusiv prin cooperarea cu agențiile UE, în special cu Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă. În acest sens, gestionarea eficace și integrată a frontierelor va fi consolidată. Obiectivul nostru este de a încuraja dezvoltarea legăturilor dintre migrație și dezvoltare, precum și de a realiza progrese în ceea ce privește capacitatea instituțională și politicile vizând o guvernare eficientă în materie de migrație ale guvernelor partenere, asigurând în același timp coordonarea bilaterală și multilaterală între țările de origine, de tranzit și de destinație, în concordanță cu competențele naționale, pentru a asigura protecția lucrătorilor migranți, pentru a promova integrarea eficientă a migranților și pentru a valorifica potențialul imigrației și emigrației de a face să avanseze dezvoltarea durabilă în conformitate cu ODD.
13. Dincolo de sprijinul imediat acordat pentru combaterea pandemiei de COVID-19, eforturile privind reziliența în materie de sănătate vor include îmbunătățirea sistemelor de sănătate în scopul ameliorării accesibilității financiare a sănătății și a accesului la aceasta. Obiectivul este ca 850 000 de lucrători din domeniul sănătății să fie vaccinați și/sau să beneficieze de mijloace terapeutice, echipamente și condiții de lucru îmbunătățite. Cooperarea privind certificatele digitale de vaccinare va fi îmbunătățită, iar gradul de pregătire pentru a face față urgențelor sanitare va crește.

Comunicarea strategică

14. Campaniile susținute vor consolida coerența mărcii UE la toate nivelurile contextelor locale și se va acorda sprijin capacităților de comunicare strategică ale țărilor partenere, în special ajutându-le să combată dezinformarea prin furnizarea către cetățeni de informații veridice și exacte. Dialogul cu un public multiplicator specific și sporirea cooperării cu tinerii vor stimula activitățile de informare.

15. Parteneriatul estic va intensifica schimburile la toate nivelurile, inclusiv cu parlamentele (prin Euronest), autoritățile locale și regionale (prin CORLEAP) și societatea civilă, în special prin intermediul Forumului societății civile din cadrul Parteneriatului estic.

2. Pilonul de investiții

Agenda propusă în cadrul pilonului de investiții va fi susținută de un Plan economic și de investiții pentru regiune, care va include un set de inițiative emblematică pentru fiecare dintre țările partenere, și va sprijini redresarea după pandemie utilizând instrumente specifice ale UE, inclusiv finanțare mixtă și garanții.

Aceasta include următoarele priorități și acțiuni:

Împreună pentru economii reziliente, durabile și integrate

16. Prin declanșarea redresării socioeconomice atât de necesare după criza provocată de pandemia de COVID-19 și, în paralel, prin furnizarea mijloacelor necesare tranziției verzi și celei digitale, scopul este de a crea oportunități economice, asigurând prosperitate și locuri de muncă decente pentru toți.
17. În ceea ce privește comerțul și integrarea economică, se va acorda prioritate consolidării mediului de afaceri și facilitării comerțului și a investițiilor, valorificându-se oportunitățile oferite de transformarea verde și de cea digitală. Se va acorda sprijin constant pentru accelerarea punerii în aplicare a zonelor de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare și a altor regimuri comerciale, precum și pentru intensificarea în continuare a integrării economice cu și între țările partenere, în vederea dezvoltării unor lanțuri de aprovizionare durabile. Cooperarea în ceea ce privește dovezile de origine, programele pentru operatorii economici autorizați și aderarea la Convenția privind un regim de tranzit comun pentru țările partenere interesate și promovarea bunei guvernante în domeniul fiscal, în special a transparenței, a schimbului de informații și a impozitării echitabile, precum și sprijinirea unui rol internațional mai puternic al monedei euro vor fi esențiale. În acest sens, UE va continua să sprijine eforturile depuse de țările partenere interesate cu scopul de a îndeplini criteriile pentru aderarea la zona unică de plăți în euro (SEPA). Partenerii interesați vor beneficia de sprijin pentru dezvoltarea piețelor financiare.

18. În domeniul investițiilor și al accesului la finanțare, accentul va fi pus pe îmbunătățirea accesului la finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) prin furnizarea de către UE a unei finanțări în monedă locală în valoare de 1 miliard EUR și prin sprijinirea a 500 000 de IMM-uri. În plus, UE va furniza investiții de capital în valoare de 500 de milioane EUR pentru a ajuta IMM-urile, pentru a consolida ecosistemul start-upurilor, pentru a susține dezvoltarea economică, pentru a promova antreprenoriatul în rândul femeilor, pentru a crea locuri de muncă de calitate și pentru a continua dubla tranziție verde și digitală. Sprijinirea reformelor structurale, îmbunătățirea guvernancei economice și a pieței forței de muncă, atragerea de investiții străine directe prin sprijinirea unui mediu de investiții solid, promovarea standardelor internaționale de muncă, reducerea corupției și creșterea rezilienței economice vor fi esențiale în acest sens.
19. Consolidarea implicării în afara capitalelor va debloca potențialul economic al zonelor rurale și costiere, inclusiv prin investiții într-o producție agroalimentară durabilă, prin crearea unor oportunități mai bune pentru împrumuturile agricole, prin sprijinirea diversificării activităților, prin promovarea specializării inteligente și a unei utilizări mai eficiente a resurselor și prin limitarea emisiilor. Sprijinul acordat unui număr de cel puțin 50 de municipalități le va ajuta pe acestea să reacționeze mai bine în fața complexității, să se adapteze la incertitudine și la schimbările climatice și să îmbunătățească reziliența.
20. Interconectivitatea durabilă, bazată pe norme și securizată a transporturilor va fi consolidată prin finalizarea rețelei centrale TEN-T orientative extinse, care va acoperi toate modurile de transport (rutier, feroviar, aerian, maritim și naval, inclusiv pe căile navigabile interioare), și prin investiții în modernizarea a 3 000 de km de drumuri și căi ferate prioritare de-a lungul rețelei TEN-T extinse, cu scopul finalizării acestora până în 2030. Lucrările se vor desfășura în conformitate cu standardele UE și într-un mod care să fie rezistent la schimbările climatice și să limiteze daunele aduse mediului, în vederea stimulării dezvoltării economice, a integrării regionale, a comerțului și a mobilității. Interconectivitatea va fi de asemenea consolidată prin finalizarea rețelei de acorduri comune în domeniul aviației și prin cooperarea în materie de siguranță aeriană, maritimă și rutieră, în special prin înființarea unui observator regional al siguranței rutiere. Va fi sprijinită tranziția energetică neutră din punct de vedere climatic a țărilor partenere pentru a se spori securitatea energetică printr-o diversificare în ceea ce privește importurile de petrol și gaze și prin decarbonizarea sistemelor energetice prin investiții în energia din surse regenerabile și sporirea eficienței energetice, precum și prin încurajarea integrării pieței energiei pe baza unei legislații solide în vederea asigurării siguranței alimentării în regiune. Va fi continuată în acest context modernizarea sistemelor naționale de transport al gazelor.

21. Investițiile în capitalul uman și în societățile cunoașterii vor fi continuate și consolidate în continuare prin oferirea a 70 000 de oportunități de mobilitate individuală studenților și personalului, cercetătorilor, tinerilor și lucrătorilor de tineret. Reforma educației va rămâne o prioritate strategică. Vor fi continuate eforturile de modernizare și de inovare la toate nivelurile de educație și formare. Acestea includ cooperarea structurată între universitățile din UE și din țările partenere, instituțiile EFP și organizațiile de tineret, precum și promovarea ocupării forței de muncă în rândul tinerilor, a capacității de inserție profesională, a spiritului antreprenorial și a competențelor, inclusiv abordarea exodului de creiere. Sprijinul pentru punerea în aplicare, în Georgia, a școlii europene din cadrul Parteneriatului estic va continua. Se va acorda în continuare sprijin industriilor culturale și creative. Vor fi esențiale investițiile în cercetare și inovare (C&I), inclusiv prin reforme de politică, creșterea cheltuielilor totale pentru C&I și sprijinirea dublei tranziții verzi și digitale prin strategii de specializare inteligentă și transfer de tehnologie.

Împreună pentru reziliența în materie de mediu și climă

22. UE va colabora cu țările partenere pentru a transforma regiunea în societăți echitabile și prospere, cu economii moderne, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei, circulare și competitive, sporind în același timp reziliența lor în materie de mediu și climă, inclusiv printr-o utilizare mai durabilă a resurselor naturale și prin decarbonizare.
23. Pentru a îmbunătăți sănătatea și bunăstarea oamenilor, accentul se va pune pe reducerea poluării prin monitorizarea și îmbunătățirea calității aerului în 300 de orașe și pe continuarea progreselor în direcția accesului universal la apă curată și salubritate, asigurându-se servicii de alimentare cu apă potabilă sigură pentru alte 3 milioane de persoane. Informațiile în materie de mediu vor fi îmbunătățite și se va efectua evaluarea de mediu a planurilor de dezvoltare urbană. Vor fi stimulate sensibilizarea publicului cu privire la aspectele legate de ecologie și schimbările climatice, precum și implicarea în inițiative privind mediul.

24. Cu scopul de a sprijini economia circulară și de a accelera redresarea verde și creșterea verde, politicile privind clima și investițiile verzi vor fi consolidate cu asistența UE, în conformitate cu Pactul verde european, iar guvernanta în materie de mediu va fi îmbunătățită în vederea realizării neutralității climatice până în 2050 și a potențării capacităților de adaptare la schimbările climatice. UE va sprijini adoptarea de către țările partenere, până la COP27, a unor strategii naționale de dezvoltare pentru mijlocul secolului privind obținerea unui nivel scăzut de emisii. UE este pregătită să ia în considerare posibilitatea sprijinirii țărilor partenere în ceea ce privește introducerea unor scheme eficace de reducere a emisiilor de dioxid de carbon și/sau a unor politici de stabilire a prețului carbonului aliniate la cele ale UE, inclusiv în contextul viitorului mecanism de ajustare la frontieră în funcție de carbon (CBAM). Se va urmări sporirea cooperării legate de punerea în aplicare a Cadrului de acțiune de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre. UE va promova Strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă, Strategia „De la fermă la consumator” și tranziția justă, inclusiv a regiunilor dependente de minerit. Finanțările inovatoare în favoarea climei și a mediului vor fi sporite și vor fi efectuate evaluări de mediu mai sistematice. Politicile UE în materie de produse și ecoinovare vor fi consolidate, gestionarea deșeurilor va fi îmbunătățită, iar gradul de reciclare va spori.
25. Pentru a conserva biodiversitatea și a consolida baza de active naturale a economiei, gestionarea apei va fi sprijinită, inclusiv în contextul transfrontalier, prin continuarea alinierii la Directiva-cadru a UE privind apa și la standardele internaționale relevante. Zonele protejate vor fi extinse și conectate, gestionarea pădurilor va fi îmbunătățită, iar administrația maritimă din jurul Mării Negre va fi consolidată, inclusiv prin consolidarea capacităților în domeniul siguranței maritime și prin desemnarea Mării Negre ca zonă de control al emisiilor.
26. În ceea ce privește consolidarea securității energetice, va fi sprijinită tranziția către sisteme energetice neutre din punct de vedere climatic și va fi promovată eficiența energetică. Obiectivul este reducerea cu cel puțin 20 % a consumului de energie al unui număr de 250 000 de gospodării. Renovările globale la scară largă și consolidarea capacităților în conformitate cu standardele de eficiență energetică vor contribui la realizarea acestui obiectiv. Trebuie valorificat întregul potențial al energiei din surse regenerabile. Funcționarea piețelor energiei va fi îmbunătățită, cadrele legislative și de reglementare vor fi consolidate, iar capacitatea infrastructurii energetice regionale durabile va fi dezvoltată. Trebuie asigurat cel mai înalt nivel de securitate nucleară. Va fi sprijinită cooperarea regională în domeniul economiei bazate pe hidrogenul produs din surse regenerabile.

27. Pentru a accelera tranziția către o mobilitate durabilă și inteligentă, se vor desfășura activități împreună cu instituțiile financiare internaționale pentru a se introduce noi mecanisme de finanțare pentru orașe. Se va acorda prioritate transportului public și privat cu emisii scăzute și bazat pe combustibili nefosili, iar vehiculele mai vechi cu emisii ridicate vor fi înlocuite, inclusiv prin punerea în aplicare a unor proiecte-pilot.

Împreună pentru o transformare digitală rezilientă

28. Dezvoltarea unei economii și a unei societăți digitale reziliente va necesita consolidarea unor infrastructuri de comunicații electronice sigure, continuarea digitalizării administrațiilor publice și a actorilor din sectorul privat, precum și investiții în promovarea inovării digitale și a competențelor digitale.
29. Vor fi avute în vedere următoarele obiective: 80 % din gospodării să beneficieze de acces la internet de mare viteză la prețuri accesibile; 80 % din serviciile publice din cadrul Parteneriatului estic să fie disponibile online prin intermediul platformelor de interoperabilitate; semnăturile digitale să fie recunoscute reciproc între patru țări partenere și UE și un milion de cetățeni ai Parteneriatului estic să devină autonomi din punct de vedere digital prin crearea unei platforme de educație digitală.
30. Prețurile de consum pentru serviciile de roaming internațional vor fi reduse substanțial, iar rețelele 5G vor fi securizate prin alinierea la abordarea coordonată de la nivelul UE. În acest context, va fi sprijinită punerea în aplicare a acordurilor privind roamingul și spectrul de frecvențe dintre țările partenere și, după caz, cu UE. Comerțul electronic transfrontalier cu UE va crește substanțial, iar patru coridoare digitale de transport vor fi operaționale, completând rețeaua TEN-T. Se vor realiza investiții semnificative pentru a sprijini start-upurile digitale de înaltă performanță.
31. Pentru a stimula reziliența cibernetică și securitatea cibernetică, vor fi instituite cadre instituționale, de politică și legislative și va fi introdusă, în cooperare cu Agenția UE pentru Securitate Cibernetică (ENISA), metodologia ENISA privind peisajul amenințărilor cibernetică. Se va promova în continuare alinierea la standardele UE și internaționale în materie de protecție a datelor.